

tekhnolohii navchannia i vykhovannia v zahalnoosvitnikh zakladakh ta vyshchii shkoli: zb. nauk. prats. – Vyp.2. – Kryvyi Rih: KDPU, 2009. – S.7-15.

8. Puzankova E.N. Razvitie yazykovoj sposobnosti pri obuchenii russkomu yazyku v srednej shkole: dis... d-ra ped. nauk/E.N. Puzankova.–M, 1997.– 390 s.

9. Khomiak I. Movlennia kompetentnist vykladacha vyshchoi shkoly / I. Khomiak // Slovo.– 2014. – #1. – S. 13-17.

УДК 378.147

DOI 10.31652/2415-7872-2020-61-56-61

ВИКОРИСТАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Н. О. Пахальчук

orcid.org/0000-0001-7098-3821

О. П. Григорович

orcid.org/0000-0002-3251-5178

О. А. Голюк

orcid.org/0000-0001-6309-9261

У статті розглядається поняття «здоров'язбережувальне освітнє середовище». Автори досліджують також поняття «здоров'язбережувальний потенціал». Дослідники доводять значення та позитивну роль освітнього середовища на формування здоров'язбережувальної компетентності студентської молоді. Необхідність формування здоров'язбережувальної компетентності майбутнього фахівця зумовлює пошук шляхів забезпечення її формування в процесі професійної підготовки. У статті розглядається також сутність, основні методологічні підходи до забезпечення, принципи та напрямки здоров'язбережувальної освіти. Авторами запропонована модель використання здоров'язбережувального потенціалу освіти.

Ключові слова: здоров'язбережувальне освітнє середовище, здоров'язбережувальна компетентність, здоров'язбережувальний потенціал, студентська молодь, заклад вищої освіти.

USING THE HEALTH-SAVING POTENTIAL IN HIGHER EDUCATION

N. Pakhalchuk, O. Hrygorovych, O. Holiuk

The theoretical aspects of the concept of «healthy environment» are examined in the article. The authors present a study of the concepts of «health- saving potential». Proclaiming health- saving competence the key one for any future specialist in any industry leads to the necessity to seek ways for its development within the vocational training process. The article substantiates the importance and positive role of creating an educational environment in the educational process of learning institutions. The article deals with the main methodological approaches to providing, the principles and the directions of health saving professional education. The article offers theory-based directions of creating a health-keeping educational environment. Applications in the educational process of health-saving technologies improve the educational process, provide favorable conditions for studying, creating the optimal organization of the educational process, forming a fully-fledged and rationally organized training regime. It is aimed at providing the development of the University's infrastructure for the active preservation, rehabilitation and health promotion of student youth and contributing to the education of students in the health culture. The health of the students can be saved only by actively introducing into the practice of educational health- saving technologies. The model of using health-keeping potential in education is offered.

Keywords: health-saving educational environment, health- saving competence, health- saving potential, students, higher educational establishment.

Стандартом вищої освіти України задекларовані загальні та спеціальні компетентності, які повинні набути майбутні фахівці. Так, серед програмових результатів навчання визначається наявність «навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей» [13, с. 10]. Наразі науковцями ведуться постійні пошуки використання здоров'язбережувального потенціалу освіти. Так, вчені пропонують формувати досвід фізкультурно-оздоровчої діяльності в освітньому закладі, залучувати студентів як до традиційних форм фізичного виховання, так і до більш широкого спектру практик руху [2; 3; 6; 11; 14; 15 та ін.]; використовувати потенційні можливості усіх компонентів здоров'язбережувальної технології (аксіологічного, гносеологічного, здоров'язбережувального, емоційно-вольового, екологічного, фізкультурно-оздоровчого) [9]; поєднувати розумові та психічні навантаження з оптимальною фізичною

активністю; формувати цілі досягнення та заохочувати студентів до занять фізичними вправами [3]; формувати здоровий спосіб життя особистості [2; 10; 11]. З метою збереження та зміцнення здоров'я особистості вчені (Т.Бережна, Л.Петриченко, А.Маджуга, О.Менчинська, Н.Міллер, М.Смирнов та ін.) досліджують здоров'язбережувальне середовище, здоров'язбережувальне освітнє середовище, здоров'язбережувальний життєвий простір, здоров'язбережувальний дидактичний освітній простір, освітній простір, освітнє середовища.

На слушну думку дослідників, «одним із важливих завдань освіти, є створення безпечного для розвитку здорового молодого покоління освітнього середовища. Сучасний заклад освіти має бути не лише місцем для навчання, але й середовищем, яке сприятиме повноцінному розвитку особистості, формуванню успішних членів суспільства, буде безпечним для їхнього здоров'я» [12, с. 245].

Мета статті: з'ясувати принципи, умови, алгоритми, зміст організації здоров'язбережувальної освіти та на цій основі презентувати модель використання її здоров'язбережувального потенціалу.

Аналіз наукових джерел дозволив визначити підходи до забезпечення здоров'язбережувальної освіти: аксіологічний як утвердження в освітньому процесі цінності; культурологічний як основи фізичного, психічного і соціального благополуччя; диференційований та індивідуальний як врахування індивідуальних, типологічних та специфічних особливостей студентів; психолого-педагогічний як розвиток особистості, її соціалізацію, гуманістичне виховання тощо [6].

Учені [4; 5; 6; 11] визначають також принципи організації здоров'язбережувальної освіти, які спрямовані на формування в суб'єктів педагогічного процесу позитивного здоров'язорієнтованого мислення, здоров'язбережувальної поведінки та здоров'язбережувальної діяльності. Так, принцип інформаційності полягає в поліпшенні якості навчання за допомогою більш повного використання доступної інформації з основ здорового способу життя. Принцип індивідуалізації та інтенсифікації спрямований на підвищення ефективності навчального процесу. Принцип інноваційності та перспективності розробки засобів, методів і технологій здоров'язбережувального навчання. Принцип комфорту як підготовку учасників освітнього процесу до життєдіяльності в умовах комфортного партнерства й комфортного середовища тощо.

Серед компонентів здоров'язбережувального потенціалу освіти науковці виділяють: здоров'язбережувальний потенціал освітнього середовища, що передбачає сукупність умов, що забезпечують можливість організації діяльності, спрямованої на збереження і зміцнення здоров'я, мотивування на ведення здорового способу життя; здоров'язбережувальний потенціал педагога, що включає особисті установки на ведення здорового способу життя, мотивацію й здібності педагога до організації здоров'язбережувальної діяльності з усіма учасниками освітнього процесу; особистісний потенціал студентів як сукупність індивідуально-психологічних особливостей, які є ресурсом особистості, який проявляється в діяльності, орієнтованій на збереження і зміцнення свого здоров'я тощо [4, с. 32-33].

На слушну думку науковців, «учні і студенти, що з різних причин перебувають у стані психологічного дискомфорту, відчувають певну небезпеку для здоров'я, що не дає їм можливості цілковито розкрити свій потенціал в освітньому процесі. Зважаючи на це, здоров'я підростаючого покоління потребує посиленої уваги з боку освітян: переорієнтації мети й результатів освіти на потреби особистості потребує забезпечення здоров'язбережувального аспекту освітнього процесу» [12, с. 244]. Студент – це особистість із певною системою пріоритетних цінностей життєдіяльності, тому супровід вимагає ретельної продуманості та спеціальної підготовки з боку його суб'єктів і має носити обережний, ненав'язливий, іноді прихований характер [2, с. 104].

В останні роки активізувались наукові дослідження використання здоров'язбережувального потенціалу освітнього середовища (О.Іванова, Ю.Британ, Т.Бережна, Н.Карленко, А.Литвин, Л.Петриченко, Л.Руденко тощо), адже існують об'єктивні протиріччя між нагальною потребою суспільства в активних особистостях, здатних діяти в мінливих та змінних умовах та недостатньою готовністю здобувачів освіти дотримуватись здорового способу життя, зберігати та зміцнювати власне здоров'я; задекларованістю в нормативних документах необхідності створення здоров'язбережувального середовища та реальними можливостями закладів освіти до її реалізації тощо.

Визначимо умови, алгоритми, компоненти здоров'язбережувального освітнього середовища. Так, Ю.Британ визначає необхідні умови створення здоров'язбережувального освітнього середовища в закладі вищої освіти: можливості матеріальної бази закладу (фінансування діяльності їдалень, обладнаних спортивних і навчальних приміщень, медичних кабінетів тощо); особливості діяльності викладачів (приділення уваги профілактичним й іншим заходам здоров'язбережувальної діяльності, озброєння студентів валеологічними знаннями, культивування здорового способу життя як приклад для наслідування студентами тощо); особливості діяльності студентів як суб'єктів власної здоров'язбережувальної діяльності [2, с. 103].

Т. Бережна та Н. Карленко визначили алгоритм формування здоров'язбережувального освітнього середовища. Серед важливих складових дослідники визначили: проведення моніторингу фізичного, психічного, соціального, духовного здоров'я учасників освітнього процесу; унормування навчального навантаження, забезпечення профілактики стомлюваності, впровадження оптимального рухового режиму; впровадження здоров'язбережувальних технологій тощо [1, с. 98].

Л. Руденко та А. Литвин також визначають основні характеристики здоров'язбережувального освітнього середовища: позитивне ставлення до освітнього процесу всіх його учасників; задоволення потреб суб'єктів освітнього процесу щодо довіри й захищеності від психологічного насилля; ефективність педагогічної взаємодії внаслідок емоційного благополуччя її учасників; позитивний вплив освітнього процесу на розвиток фізичного й психічного здоров'я його учасників [12, с. 246].

Дослідники (М. Лещенко, О. Олексюк, Г. Смерека та ін.) з метою організації здоров'язбережувального навчання та відповідного середовища пропонують використовувати ІКТ. Так, дослідники визначають переваги використання інформаційних технологій: підвищення інтересу й загальної мотивації до здоров'язбережувальної діяльності через нові форми і засоби роботи; активізація пізнавальної діяльності щодо здорового способу життя; створення індивідуальної траєкторії опанування навчального матеріалу для кожної особистості; моделювання навчально-пізнавальної реальності тощо [8; 10].

Науковці визначають також систему психолого-педагогічних заходів, необхідних для створення здоров'язбережувального середовища в закладах освіти: комплексне використання методик забезпечення медичного і психологічного супроводу суб'єктів освітнього процесу на всіх етапах їхнього розвитку; систематична діагностика стану здоров'я студентів; здійснення психологічного контролю за рівнем їхніх фізичних, розумових та емоційних навантажень; упровадження комплексної програми здоров'язбереження суб'єктів освітнього процесу [12, с. 246]. Таким чином, необхідно здійснювати контроль щодо дотримання вікових регламентів навчальних навантажень; психофізіологічної відповідності змісту освітніх програм; здійснювати психогігієнічну експертизу педагогічних технологій щодо їх здоров'язбережувальної спрямованості, враховувати індивідуальні особливості і стан здоров'я тих, хто навчається; створювати доброзичливу атмосферу в процесі педагогічної взаємодії тощо [12, с. 246].

Цілком доцільним є поділ здоров'язбережувального середовища закладу освіти на середовище психолого-педагогічної взаємодії учасників освітнього процесу та середовище самоосвіти [6]. У кожній із визначених складових присутні просторово-предметний компонент (об'єкти просторової організації учбових приміщень), соціальний компонент (співпраця партнерів освітнього процесу), психодидактичний компонент (зміст освіти й способи його освоєння).

Показниками здоров'язбережувального потенціалу педагога можна визначити: рівень особистого комфорту в створенні здоров'язбережувального середовища; ступінь особистої активності й ведення здорового способу життя; готовність бачити та приймати проблеми особистості; уміння визначати рівень сформованості культури здоров'я особистості, її способу життя; здатність брати на себе відповідальність, проявляти ініціативу в застосуванні нових форм і методів роботи в збереженні здоров'я; уміння проектувати здоров'язбережувальний простір тощо [4; 5].

Вагомим компонентом здоров'язбережувального потенціалу освіти є особистий потенціал студентської молоді, безпосередніх суб'єктів освітнього процесу. Підтримуємо думку дослідників, що залучення до здорового способу життя відбувається в результаті успішного перебігу ряду взаємопов'язаних процесів: присвоєння як інтеріоризації соціальних цінностей здорового способу життя (хочу); освоєння знань (знаю); оволодіння вміннями та навичками (вмію); розвитку особистісних якостей (можу); збагачення власного досвіду (маю і буду) [6].

Серед обов'язкових умов ефективності навчального процесу дослідники виділяють також високий рівень функціональності студентів. Ця концепція означає достатню психічну та фізичну працездатність. Науковцями доведений тісний зв'язок між показниками розумової працездатності, фізичним станом та руховою активністю [7; 16 та ін.]. Люди, які вмотивовані на самовиховання в галузі фізичної культури, будуть фізично активними протягом усього життя. Внутрішня мотивація може стати ключем до досягнення цілей у сфері освіти, особливо в галузі фізичного виховання.

Аналіз наукових джерел [1; 2; 4; 5; 12 та ін.] та досвід власної педагогічної діяльності дозволив спроектувати модель використання здоров'язбережувального потенціалу освіти, важливою складовою якої є система психолого-педагогічних та фізкультурно-оздоровлювальних заходів (рис. 1-2).

Рис. 1. Модель використання здоров'язбережувального потенціалу освіти.

Рис. 2. Приклади одного з етапів студентських проектів на тему «Ми – за здорове майбутнє» спеціальностей «Дошкільна освіта», «Початкова освіта».

Серед основних проблем у використанні здоров'язбережувального потенціалу вищої освіти можна визначити: інтенсифікація навчального процесу, що призводить до перевантаження студентів завданнями для самостійного опрацювання; недотримання педагогами та студентами здорового способу життя та незадовільний стан їх здоров'я; недостатній рівень компетентності педагогів в організації здорового способу життя студентів та у використанні здоров'язбережувальних технологій; зорієнтованість освітнього процесу на формування загальних та спеціальних компетентностей, які іноді набуваються без урахування санітарно-гігієнічних норм організації освітнього процесу; відсутність обов'язкового моніторингу стану здоров'я абітурієнтів на початку та наприкінці опанування освітньої програми; недооцінювання принципів організації процесу здоров'язбереження тощо.

Впровадження нових стандартів вищої освіти, інноваційних технологій та підходів до організації освітнього підходу дасть можливість перетворити заклади вищої освіти на середовище здоров'язбереження та здоров'ятворення.

Література

1. Бережна Т. Формування здоров'язбережувального освітнього середовища: обґрунтування стратегії / Т. Бережна, Н. Карленко // Рідна школа. – 2017. – №9-10. – С. 96-99.
2. Британ Ю.А. Досвід створення здоров'язбережувального освітнього середовища закладу вищої освіти як умова формування здоров'язбережувальної компетентності студентської молоді / Ю.А. Британ // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – 2019. – №64. – С. 101-108.
3. Завидівська Н.Н. Фундаменталізація фізкультурно-оздоровчої освіти: аспект здоров'язбережувального навчання студентів: монографія / Н.Н. Завидівська. – Київ: УБС НБУ, 2012. – 402 с.
4. Иванова О.Г. Актуализация здоровьесберегающего потенциала дошкольного образования: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / О.Г. Иванова. – Кемерово, 2019. – 199 с.
5. Иванова О.Г. Актуализация здоровьесберегающего потенциала педагогов дошкольной образовательной организации в условиях моногорода / О. Г. Иванова // Современная психология и педагогика: проблемы и решения: сб. ст. по матер. XX междунар. науч.-практ. конф. – Новосибирск: СибАК, 2019. – № 3(19). – С. 6-13.
6. Козин А.М. Здоровьесберегающие аспекты профессионального образования лиц с ограниченными возможностями здоровья / А.М. Козин, Л.Г. Антропова // Современные проблемы науки и образования. – 2014. – № 6. – Режим доступа: <https://www.science-education.ru/pdf/2014/6/674.pdf>.
7. Коробейников Г.В. Психофизиологическая организация деятельности человека: монография / Г.В. Коробейников. – Белая Церковь: БНАУ, 2008. – 138 с.
8. Лещенко М.П. Теорія і практика використання веб-орієнтованих технологій у здоров'язбережувальному навчанні учнів початкових класів / М.П. Лещенко, М.М. Ястребов // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2016. – №54, вип. 4. – С. 53-71.
9. Носко М.О. Здоров'язбережувальні технології у фізичному вихованні: монографія / М.О. Носко, С.В. Гаркуша, О.М. Воеділова. – Київ: СПД Чалчинська Н.В., 2014. – 300 с.
10. Олексюк О.Р. Сучасні інтернет сервіси для формування здоров'язбережувального освітнього середовища / О.Р. Олексюк, Г.І. Смерека // Здоров'язбережувальні технології закладу освіти в умовах сучасних освітніх змін: матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. – Тернопіль: КРОК, 2019. – С. 113-115.
11. Петриченко Л. Здоров'язбережувальна компетентність студентів вищого педагогічного навчального закладу / Л. Петриченко // Науковий вісник МНУ імені В.О. Сухомлинського. Педагогічні науки. – 2017. – Грудень №4 (50). – С. 411-415.
12. Руденко Л.А. Здоров'язбережувальний аспект освітнього процесу / Л.П. Руденко, А.В. Литвин // Психічне здоров'я особистості у кризовому суспільстві: збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Львів, 2019. – С. 244-247.
13. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 01 – «Освіта/Педагогіка», спеціальність 012 – «Дошкільна освіта». – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/2019-11-22-012doshkilna-B.pdf>.
14. Garrett R., Wrench A. Physical experiences: Primary student teachers' conceptions of sport and physical education / R. Garrett, A. Wrench // Physical Education and Sport Pedagogy. – 2007. – №12(1). – P. 23-42.
15. Pakhalchuk N.O., Holyuk O.A. Problems of physical activity in vocational training of future teachers / N.O. Pakhalchuk, O.A. Holyuk // Physical education of students. – 2018. – 22(1). – P. 47-50.
16. Podrigalo I. Peculiar features between the studied indicators of the dynamic and interconnections of mental workability of students / I. Podrigalo, S. Iermakov, O. Rovnaya, W. Zukow, M. Nosko // Journal of Physical Education and Sport. – 2016. – №16(4). – P. 1211-1218.

References

1. Berezhna T. Formuvannia zdoroviazberezhualnoho osvitnoho seredovyscha: obgruntuvannia stratehii / T. Berezhna, N. Karlenko // Ridna shkola. – 2017. – №9-10. – С. 96-99.
2. Brytan Yu.A. Dosvid stvorennia zdoroviazberezhualnoho osvitnoho seredovyscha zakladu vyshchoi osvity yak umova formuvannia zdoroviazberezhualnoi kompetentnosti studentskoi molodi / Yu. A. Brytan // Problemy inzhenerno-pedahohichnoi osvity. – 2019. – № 64. – С. 101-108.

3. Zavydivska N.N. Fundamentalizatsiia fizkulturno-ozdorovchoi osvity: aspekt zdoroviazberezhuvannia navchannia studentiv: monohrafiia / N.N. Zavydivska. – Kyiv: UBS NBU, 2012. – 402 s.
4. Ivanova O.G. Aktualizatsiia zdorov'esberegayushchego potentsiala doshkol'nogo obrazovaniya: dis. ... kand. ped. nauk: 13.00.01 / O.G. Ivanova. – Kemerovo, 2019. – 199 s.
5. Ivanova O.G. Aktualizatsiia zdorov'esberegayushchego potentsiala pedagogov doshkol'noj obrazovatel'noj organizatsii v usloviyah monogoroda / O. G. Ivanova // Sovremennaya psikhologiya i pedagogika: problemy i resheniya: sb. st. po mater. XX mezhdunar. nauch.-prakt. konf. – Novosibirsk: SibAK, 2019. – № 3(19). – S. 6-13.
6. Kozin A.M. Zdorov'esberegayushchie aspekty professional'nogo obrazovaniya lic s ogranichenymi vozmozhnostyami zdorov'ya / A.M. Kozin, L.G. Antropova // Sovremennye problemy nauki i obrazovaniya. – 2014. – № 6. – Rezhim dostupu: <https://www.science-education.ru/pdf/2014/6/674.pdf>.
7. Korobeinykov H.V. Psikhofyziologicheskaya orhanyzatsiya deiatelnosti cheloveka: monohrafiia / H.V. Korobeinykov. – Belaia Tserkov: BNAU, 2008. – 138 s.
8. Leshchenko M.P. Teoriia i praktika vykorystannia veb-orientovanykh tekhnolohii u zdoroviazberezhuvanniu navchannia uchniv pochatkovykh klasiv / M.P. Leshchenko, M.M. Yastrebov // Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia. – 2016. – №54, vyp. 4. – S. 53-71.
9. Nosko M.O. Zdoroviazberezhuvalni tekhnolohii u fizychnomu vykhovanni: monohrafiia / M.O. Nosko, S.V. Harkusha, O.M. Voiedilova. – Kyiv: SPD Chalcynska N.V., 2014. – 300 s. 25
10. Oleksiuk O.R. Suchasni internet servisy dlia formuvannia zdoroviazberezhuvannia osvithnoho seredovyscha / O.R. Oleksiuk, H.I. Smereka // Zdoroviazberezhuvalni tekhnolohii zakladu osvity v umovakh suchasnykh osvitnikh zmin: materialy Vseukrainskoi nauk.-prakt. konf. – Ternopil: KROK, 2019. – S. 113-115.
11. Petrychenko L. Zdoroviazberezhuvalna kompetentnist studentiv vyshchoho pedahohichnoho navchalnoho zakladu / L. Petrychenko // Naukovyi visnyk MNU imeni V.O. Sukhomlynskoho. Pedahohichni nauky. – 2017. – Hruden №4 (50). – S. 411-415.
12. Rudenko L.A. Zdoroviazberezhuvalni aspekt osvithnoho protsesu / L.P. Rudenko, A.V. Lytvyn // Psikhichne zdorovia osobystosti u kryzovomu suspilstvi: zbirnyk materialiv IV Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii (18 zhovtnia 2019 roku). – Lviv: Lvivskiy derzhavnyi universytet vnutrishnikh sprav, 2019. – S. 244-247.
13. Standart vyshchoi osvity Ukrainy: pershyi (bakalavrskiy) riven, haluz znan 01 – «Osvita/Pedahohika», spetsialnist 012 – «Doshkilna osvita». – Rezhym dostupu: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/2019-11-22-012doshkilna-B.pdf>.
14. Garrett R., Wrench A. Physical experiences: Primary student teachers' conceptions of sport and physical education / R. Garrett, A. Wrench // Physical Education and Sport Pedagogy. – 2007. – №12(1). – P. 23–42.
15. Pakhalchuk N.O., Holyuk O.A. Problems of physical activity in vocational training of future teachers / N.O. Pakhalchuk, O.A. Holyuk // Physical education of students. – 2018. – 22(1). – P. 47–50.
16. Podrigalo I. Peculiar features between the studied indicators of the dynamic and interconnections of mental workability of students / I. Podrigalo, S. Iermakov, O. Rovnaya, W. Zukow, M. Nosko // Journal of Physical Education and Sport. – 2016. – №16(4). – P. 1211–1218.

УДК 371.321.7

DOI 10.31652/2415-7872-2020-61-61-68

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

І. Б. Стеценко

orcid.org/0000-0002-9021-0559

У статті проаналізовано необхідність впровадження нових підходів до оцінювання у початковій освіті, переваги формуального оцінювання, необхідності збереження підсумкового контролю знань та вмінь. Наведено зразки запитань для спостереження за діяльністю учнів молодших класів, а також анкет для формуального оцінювання для учнів початкових класів за Типовою освітньою програмою під керівництвом Р. Б. Шияна (НУШ-2). У статті також наведено креативні “невидимі” методи оцінювання рівня засвоєння навчального матеріалу дітьми.

Ключові слова: формувальне оцінювання, НУШ-2, початкова освіта.

FORMAL EVALUATION IN PRIMARY SCHOOL

I. Stetsenko

The article analyzes the need to introduce new approaches to assessment in primary education, the benefits of formative assessment, the need to maintain the final control of knowledge and skills. The sample questions for observation of the activity of primary school students are given, as well as the questionnaires for the formative assessment for primary school students under the Model educational program under the leadership of Roman Shiyan (NUSH-2). An e-questionnaire created using Google Forms has been selected. Such a questionnaire format helps the student to remain anonymous; when asked, students